

“Citation Style Language” Uygulaması: APA Kaynak Gösterme Biçiminin Türkçeye Adaptasyonu

“Citation Style Language” Application: The Adaptation of APA Style to Turkish Language

Kasım BİNİCİ*

Öz

Bibliyografya yönetim programları, araştırma metinlerin yazımında yazarlara büyük avantajlar sağlamaktadır. Akademik çevrede EndNote, RefWorks, Zotero, Mendeley en popüler yazılımlardır. Türkçe kaynak gösterme kurallarının tanımlı olduğu biçim dosyalarının olmaması nedeniyle araştırma metni yazımında bu programlar işlevsiz kalmaktadır. Bu çalışmada, APA kaynak gösterme biçiminin Türkçeye adaptasyonu sağlanarak CSL uygulaması ile biçim dosyasında kodlar yazılmıştır. Yeni biçim dosyası Zotero ve Mendeley programlarında çalışabilirliği test edilerek kişilerin kullanımına sunulmuştur. Çalışma neticesinde oluşturulan APA-TR dosyası sayesinde Türkçe araştırma metinlerinin yazımında CSL uygulamasını tercih eden bibliyografya yönetim yazılımların kullanımı mümkün olmuştur.

Anahtar sözcükler: Citation Style Language, Kaynak gösterme, APA, Kaynakça yönetim yazılımları, Türkçe adaptasyon

Abstract

Bibliography management tools provide great advantage for researchers with writing their articles or research papers. In academic environment, EndNote, RefWorks, Zotero, Mendeley are the most popular software programmes. Due to the lack of style files in which citation rules in Turkish language are described, these softwares stay functionless. In this study by providing turkish adaptation of APA citation style, new codes were written into the style file via CSL application. New style file is presented to users after testing its workability in Zotero and Mendeley programmes. Thanks to APA-TR style file created as a result of the study, it is possible to use bibliography management tools which prefer CSL application in writing research papers Turkish language.

Keywords: Citation Style Language, Citation Style, APA, Reference management software, Turkish adaptation

Giriş

* Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, Erzurum. (kbinici@atauni.edu.tr)

Bilimsel bilgi, belirli bir birikim sonucunda oluşur. Bu nedenle bilimsel çalışmalar yapılırken daha önce yapılmış araştırmaların incelenmesi, bilimsel araştırma yöntemleri gereğince bir zorunluluktur. Akademik çevrede çalışmayı yapan kişiden yararlandığı kaynakları referans göstermesi beklenir. Burada amaç bilimsel iletişimi sağlamaktır. Bu nedenle bilimsel yayıncılıkta kaynak gösterme bir kural olarak kabul edilmekte ve bilim etiğinin temel konuları arasında değerlendirilmektedir. Bu etiğin bir gereği olarak hemen hemen her disiplinde araştırma metinlerinin yazımına ilişkin bir dizi kurallar ortaya çıkmıştır. Üniversite, dernek ve yayıncı gibi kuruluşlar yayınlacakları metinlerde bütünlüğü sağlamak için söz konusu kuralları oluşturmaya başlamışlardır. Bu kapsamda özellikle tez metinlerinin hazırlanmasında üniversitelerin yazım kuralları dikkat çekmektedir. Benzer şekilde her akademik derginin de yazım kuralları mevcuttur. Üniversiteler veya dergi editörleri yaygın yazım kurallarını önerebildikleri gibi kendine özgü yazım kuralları da geliştirmişlerdir. Bilimsel dergi ve diğer bilgi kaynaklarının artması dolayısıyla her kaynağın yazım kurallarının farklı olması ve zaman içerisinde değişime uğraması araştırmacıların işlerini güçleştirmiştir. Soruna çözüm bulma bibliyografya yönetim araçlarının ortaya çıkışını kaçınılmaz kılmıştır. Bibliyografya yönetim araçlarının ilk örneği 1989 yılında ortaya çıkan EndNote yazılımıdır (Mead ve Berryman, 2010, s. 389). Günümüzde kullanılmakta olan birçok bibliyografya yönetim aracı bulunmaktadır (*Comparison of reference management software. (t.y.)*). Araştırma kütüphanelerinin web sayfaları ve konu ile ilgili literatür kısaca incelendiğinde akademik çevrede en popüler yazılımların EndNote, RefWorks, Zotero, Mendeley (Childress, 2011, s. 144; Hensley, 2011, s. 205) olduğu görülecektir. Söz konusu programların kimi özellikleri öne çıksa da bütün programlar hemen hemen aynı işlevleri yerine getirmektedir. Adı geçen programlar, veri tabanlarından bibliyografik künye aktarımı, kişisel veri tabanı oluşturma, pdf dosya yönetimi ve kaynak gösterme gibi temel işlevleri gerçekleştirmektedir.

Yayınevleri tarafından desteklenen ve pazarlanan yazılımlar olduğu gibi tamamen açık kaynak kodlu ve ücretsiz programlar da bulunmaktadır. EndNote ve RefWorks programlarının tersine Zotero ve Mendeley programları ücretsizdir. Türkiye'deki akademik kütüphanelerin web sayfaları incelendiğinde EndNote programının tercih edildiği anlaşılmaktadır. İster ücretli ister ücretsiz olsun her dört programda da Türkçe yazılmış veya Türkçeye uyarlanmış kaynak gösterme dosyası neredeyse yoktur.

Araştırma Sorunu ve Konunun Önemi

Bibliyografya yönetim programlarının akademik yaşamda yerini almasıyla birlikte neredeyse bütün bilimsel veri tabanlarından bu programlara veri aktarımı desteklenmiştir. Bibliyografya yönetim programları sayesinde kişiler sahip oldukları yayınlar için bir veri tabanı oluşturabilirler. Yine bu programlar aracılığı ile araştırma metnini yazarken var olan kaynak gösterme biçimini seçerek gönderme ve kaynakça oluşturabilirler. American Psychological Association (APA) and Modern Language Association (MLA), kaynak gösterme biçimi örnek olarak gösterilebilir. Türkiye'de de söz konusu biçimler yoğun

olarak kullanılmaktadır. Çoğu Türkçe araştırma metinlerinde her ne kadar bu biçimler kullanılsa da Türkçeye özgü bazı etiketlerin seçilmesi gerekmektedir. Bibliyografya yönetim programlarında Türkçeye uyarlanmış kaynak gösterme biçimi dosyalarının olmaması, araştırma metni yazımında söz konusu programları Türk yazarlar açısından işlevsiz bırakmaktadır. Yazarlar, bibliyografya yönetim programlarını kullansalar bile kaynak gösterme işlemini el yordamıyla hazırlamak zorunda kalmaktadırlar.

Türkçe yazılacak araştırma metinlerinde bibliyografya yönetim programlarının kullanımın mümkün kılmak bu çalışmanın önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca yayın faaliyetlerinde bulunan üniversite, dernek ve yayıncıların kaynak gösterme biçimlerinin Citation Style Language (CSL) uygulamasında oluşturulmasını teşvik etmek çalışmanın amaçlarındandır. Çalışmanın bir diğer amacı da, yaygın kaynak gösterme biçimlerinin Türkçeye uyarlanmasıdır.

Bu çalışmada, Türkçeye uyarlanan APA kaynak gösterme biçimi için Zotero ve Mendeley programlarında çalışabilecek biçim dosyası oluşturulmuştur. Ayrıca, programlarda kullanılan CSL uygulaması konusunda bilgi verilerek CSL uygulamasında atıf dosyasının yerleştirilmesi işlenmiştir.

CSL Uygulaması

CSL, metin içi gönderme ve kaynakça biçiminin tanımlamalarını yapan açık kaynak kodlu XML tabanlı bir dildir. Dosya uzantısı “.csl” biçimindedir. CSL uygulaması Zotero, Mendeley, Papers, Qiçqa, Drupal ve Pandoc yazılımları tarafından kullanılmaktadır. CSL açık kaynak kodlu bir uygulama olması ve farklı programlar tarafından kullanılmasını geliştirmeye için bir avantajdır. Kişiler yeni biçim dosyası oluşturarak veya dilin gelişimini sağlayacak çalışmalar yaparak katkı sağlayabilirler. Farklı editörlerde kod yazım işlemleri yapılabildiği gibi çevrimiçi çalışan kod yazım editörleri de mevcuttur. CSL uygulamasında yazılmış bir kaynak gösterme biçimi dosyası CSL stil deposunda veya Zotero stil deposunda indirilebilmektedir. CSL uygulamasının farklı programlarda ortak kullanımı ve kişilerin gelişimine açık olması kaynak gösterme biçim dosyalarının sayısını artırmaktadır. 5 Ağustos 2012 tarihi itibarıyla Zotero stil deposunda 2,722 kadar biçim dosyası olduğu görülmüştür. Bu sayı 9 Haziran 2012’de 2,040 idi. Bu bakımdan 2009 yılında hayata geçirilen CSL projesinin (Citation Style Editor Homepage, 2012, CitationStyles.org, 2012, GitHub, 2012; Zelle, 2010; Zotero Style Repository, 2012) iyi bir başarı sağladığı söylenebilir.

Yöntem

APA’nın altıncı versiyonunun Türkçeye uyarlandığı ve CSL dosyasının oluşturulduğu bu çalışmada, aşağıdaki adımlar izlenmiştir. İlk aşamada gönderme ve künye yapısında Türkçe dilbilgisi kurallarına uygun yerleştirilecek etiketler tespit edilmiştir. Bu aşamada APA kaynak gösterme biçimi için “Publication Manual of the American

Psychological Association" ve "APA Style" Kaynaklarından yararlanılmıştır. APA Türkçe kaynak gösterme biçimi için "Kaynak Gösterme El Kitabı" adlı eser temel alınarak Türkçe yerelleştirilecek etiketler saptanmıştır. Konu ile ilgili saptamalar aşağıda "APA'dan APA-TR'ye" başlığı altında verilmiştir. İkinci aşamada "citationstyles.org" sitesinden CSL dilinde yerelleştirilebilecek etiketlerin kodları belirlenmiştir. Üçüncü aşamada Kornblith (2012) tarafından CSL dilinde yazılan "APA 6th Edition" dosyasının Türkçeye adaptasyonu yapılmıştır. Kod yazımı için "Notepad++" editörü kullanılmıştır. Dördüncü aşamada ise yerelleştirilen APA stili Zotero ve Mendeley bibliyografya yönetim programlarında çalışabilirliği kontrol edilmiştir.

APA'dan APA-TR'ye

APA, Amerikan Psikoloji Derneği tarafından geliştirilen yayın biçimlendirme stili olup dernek adının kısaltmasıyla anılmaktadır. Söz konusu stil, daha çok kaynak gösterme biçimi ile tanınmaktadır. Bilimsel çalışmalarda kullanılan bu kaynak gösterme stiline orijinal dili İngilizcedir. Psikoloji disiplini için geliştirilen APA, diğer disiplinlerde de kullanılan uluslararası bir sistemdir.

Türkçe yazılan bir araştırma metninde APA kaynak gösterme biçimi kullanılacak ise APA'daki İngilizce etiketlerin çevrilmesi gerekmektedir. Sayfa sayısı, tarih formatı, editör gibi etiketler Türkçe dil bilgisi kurallarına uygun olarak verilmelidir. Örneğin, iki yazarlı bir esere yapılan göndermede APA'da yazar soyadı arasında "and" etiketi, Türkçe kullanımda "ve" etiketi olarak kullanılır. Böyle bir uygulamanın Türkiye'deki akademisyenler arasında uygulandığı görülmektedir. APA'nın beşinci basımının Türkçeye çevrilen bir kitapta metin içi gönderme ve künyelerde yayın dili İngilizce olan eserlerde İngilizce etiketler, yayın dili Türkçe olan eserlerde Türkçe etiketler tercih edildiği görülmüştür. Kimi durumlarda da tamamen İngilizce etiketler kullanılmıştır (Ekşi, 2009). Benzer uygulamaları kimi üniversite tez yazım kurallarında da görmek mümkündür. Kaynak gösterme kuralı olarak tercih edilen bu yöntemde CSL uygulamasında biçim dosyasını hazırlamak neredeyse olanaksızdır. Ayrıca mantığı zorlayan bir uygulamadır. Örneğin yayın dili Türkçe ve İngilizce dışında olan eserler için hangi etiketlerin seçileceği belli değildir. Dahası kaynak göstermedeki dil birliğini bozmaktadır.

APA'nın Türkçeye uyarlanmasıyla ilgili bir çalışma da Kurbanoglu (2004) tarafından hazırlanan "Kaynakça Gösterme El Kitabı" olmuştur. Eserde APA'nın genel kabul gören kuralları Türkçe örnekleriyle birlikte verilmiştir. Ekşi (2009) editörlüğünde çevrilen eserin aksine bu eserde metin içi gönderme ve künyelerde Türkçe etiket kullanılmıştır. İki eserde de APA'nın beşinci edisyonundan yararlanılmasına karşın farklı etiketlerin yeğlediği görülmektedir. Çalışmada, her iki kaynaktan da yararlanılmıştır. "Kaynakça Gösterme El Kitabı"nda, Türkçe'ye uyarlama daha yoğun işlendiği için, çalışmamızda bu eser baz alınmıştır. Eser üzerinde yapılan incelemede Türkçe dil yapısına göre uyarlanan etiketler tespit edilmiştir. Etiketler Tablo 1'de gösterilmiştir. Yapılan incelemede APA'dan Türkçeye yapılan uyarlamaların iki yönlü olduğu görülmüştür. Birincisi etiketlerin bire

bir çevirisi, ikincisi etiketlerin Türkçe dil bilgisi kurallarına uyarlanması olmuştur. Türkçe dil bilgisi kurallarına uyum bazı etiketlerin künye içerisindeki yerinin değiştirilmesini gerektirmiştir. Dolayısıyla yeni bir kaynak gösterme biçimi ortaya çıkmıştır. Bu sisteme APA-TR demek yerinde olacaktır. Kaynakça Gösterme El Kitabı'nda yerleştirilen etiketler şunlardır: APA'da kullanılan "and, n.d., et al., p., pp., eds., trans., ed., unpublished" etiketleri sırasıyla "ve, t.y., ve diğerleri, s., ss., ed., çev., bs., yayımlanmamış" şeklinde çevrilmiştir. Üç ve daha fazla yazarlı eserlerde "and" etiketi önünde kullanılan ", " karakteri kullanılmamıştır. İngilizcede sırasal rakam ile birlikte kullanılan son ek yerine Türkçede geçerli olan ". " işareti kullanılmıştır. APA'da künye içerisinde eserin yayın tarihi ve erişim tarihi verilmektedir. Bazı eserlerde yayın tarihi için kullanılan "yıl, ay gün" biçimi APA-TR'de "yıl, gün ay" şeklinde kullanılmıştır. Erişim tarihi için kullanılan "ay gün, yıl" biçimi yerine de "gün ay yıl" biçimi seçilmiştir. APA'da elektronik yayınlarda kullanılan "Retrieved from....." etiketi yerine "..... tarihinde adresinden erişildi" etiketi kullanılmıştır. CSL dilinde "retrieved", "from" etiketleri ayrı olduğu için çalışmamızda "retrieved" etiketi "tarihinde", "from" etiketi ise "adresinden erişildi" şeklinde yerleştirilmesi yapılmıştır. APA'da bir kitap içerisinde yayımlanan yayına yapılan atıflarda eser adında önce kullanılan "in" etiketi, Türkçeye "içinde" olarak çevrilmiş ve eser adından sonra kullanılmıştır. Dolayısıyla "tarih", "tarihinde", "adresinden erişildi", "içinde" etiketlerinin künye içerisindeki yerleri değişmiştir. Kaynakça Gösterme El Kitabı'nda yerleştirilen bu etiketler çalışmamızda olduğu şekliyle kabul edilmiştir. Ancak yerleştirilen bazı etiketler için yeni öneriler getirilmiştir. Kitap, ansiklopedi, sözlük künyelerinde cilt bilgisini gösteren "vol., vols." etiketleri "cilt" olarak çevrildiği anlaşılmaktadır. APA'da cilt bilgisi kısa etiketlerle gösterildiğinden çalışmamızda "cilt" etiketi "c." kısaltması ile gösterilmiştir. Benzer şekilde toplantı adından önce kullanılan "Presented at the....." ifadesi toplantı yerinden sonra ".....'da sunulan bildiri" elektronik bildirilerde ise toplantı adından sonra ".....'nda sunulan bildiri" şeklinde yerleştirilmiştir (Kurbanoğlu, 2004, s. 77,98). Etiketle kullanılan "da" eki "de" olarak değişebilmektedir. Bu tür etiketler kaynakça yönetim yazılımlarında kaynak gösterme biçiminin yazımını zorlaştırmaktadır. Sabit bir etiket kullanmak işleri kolaylaştıracaktır. Bu nedenle toplantı adından sonra "....., sunulmuş bildiri" etiketini kullanmak yerinde olacaktır. Benzer şekilde poster içinde "....., sunulmuş poster" etiketi kullanılması sorunu ortadan kaldıracaktır.

APA'nın 6. versiyonunda elektronik kaynaklar için yeni kurallar belirlenmiştir. Elektronik kaynaklar için yapılan değişiklikler ve eklemeler Derneğin web sitesinden erişimi sağlanmaktadır (American Psychological Association, 2012). Çalışmamızda elektronik kaynaklar ve diğer değişen kurallar için 6. versiyondaki kurallar öngörülmüştür.

Tablo I. APA-TR Yerel Etiketler

APA	APA-TR	Kullanım amacı
and	ve	İkiden fazla yazar
, and	ve	Üçten fazla yazar
n.d.	t.y.	Tarih Yoksa
et al.	ve diğerleri	Üçten fazla yazar
p.	s.	Sayfa
pp.	ss.	Sayfa aralığı
eds.	ed.	Editörler
trans.	çev.	Çeviren
ed.	bs.	Edisyon
1st	1.	Sırasal
2nd	2.	Sırasal
3rd	3.	Sırasal
4th	4.	Sırasal
January 28, 2011	28.Oca.11	Erişim tarihi
(2003, April 3)	(2003, 3 Nisan)	Yayın Tarihi (bazı eserlerde)
retrieved	erişildi	E kaynaklar için
from	adresinden	E kaynaklar için
in	içinde	kitap içindeki eserler
Vol.	c.	Cilt
Vols.	c.	Ciltler
Presented at the	sunulmuş bildiri	Yayımlanmamış bildiri
Unpublished	Yayımlanmamış	Yayımlanmamış tezler

CSL Uygulamasında Etiketlerin Yerelleştirilmesi

CSL'de iki türlü yerelleştirme vardır. Birincisi varsayılan yerelleştirme ve ülke dillerini kapsayan genel bir uygulamadır. Yerelleştirme dosyaları webde oluşturulan wiki aracılığıyla konuya ilgi duyan kişiler tarafından geliştirilebilmektedir. Bu çalışma kapsamında, "locales-tr-TR.xml" dosyasının yerelleştirilmesine katkı sağlanmıştır (Citation Style Language/locales, 2012).

.csl uzantılı bir dosyada <style> etiketinde "default-locale="tr-TR"" tanımlandığında program Türkiye için yerelleştirilmiş XML dosyasını kullanır. Ancak kimi zaman varsayılan yerelleştirme bazı kaynak gösterme biçimlerinde farklı olabilmektedir. Örneğin ikiden fazla yazar için "ve diğerleri", "ve başkaları" ve "ve bşkl." gibi farklı terimler kullanılabilir. Böyle durumlarda ikinci yerelleştirme alanı devreye girmektedir. Bu alanda yerelleştirilecek terimlerin kodlanması gerekmektedir. CSL'de yerelleştirme <locale> </locale> etiketi arasında yapılır.

APA Kaynak Gösterme Biçiminin Türkçeye adaptasyonu için saptadığımız yerel kullanımlar <locale> </locale> etiketi içerisinde gerekli kodları yazılmıştır. Tablo I'de sunulan etiketlerin APA-TR için yazılan yerelleştirme kodları aşağıda verilmiştir.

```
<locale xml:lang="tr-TR">
<terms>
  <term name="no date">t.y.</term>
  <term name="et-al">ve diğerleri</term>
  <term name="and">ve</term>
  <term name="in">içinde</term>
  <term name="retrieved">erişildi</term>
  <term name="from">adresinden</term>
  <term name="presented at">sunulmuş bildiri</term>
  <term name="edition">
    <single>basım</single>
    <multiple>basım</multiple>
  </term>
  <term name="edition" form="short">bs.</term>
  <term name="page">
    <single>page</single>
    <multiple>pages</multiple>
  </term>
  <term name="page" form="short">
    <single>s.</single>
    <multiple>ss.</multiple>
  </term>
  <term name="volume" form="short">
    <single>c.</single>
    <multiple>c.</multiple>
  </term>
  <term name="translator" form="short">
    <single>çev.</single>
    <multiple>çev.</multiple>
  </term>
  <term name="editor" form="short">
    <single>ed.</single>
    <multiple>ed.</multiple>
  </term>
  <date form="text">
    <date-part name="day" suffix="," />
    <date-part name="month" suffix=""/>
    <date-part name="year"/>
  </date>
  <date form="numeric">
    <date-part name="year"/>
    <date-part name="day" prefix="-" range-delimiter=""/>
```

```

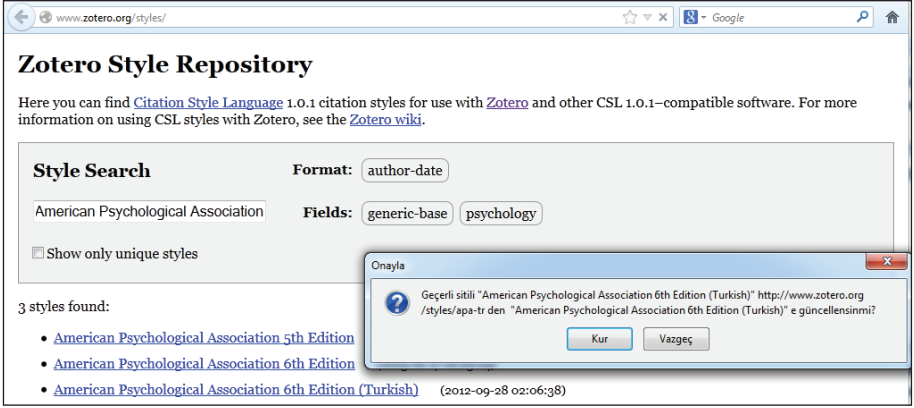
<date-part name="month" form="numeric" prefix="-" range-delimiter=""/>
</date>
<!-- ORDINALS -->
<term name="ordinal-01">.</term>
<term name="ordinal-02">.</term>
<term name="ordinal-03">.</term>
<term name="ordinal-04">.</term>
<!-- LONG MONTH FORMS -->
<term name="month-01">Ocak</term>
<term name="month-02">Şubat</term>
<term name="month-03">Mart</term>
<term name="month-04">Nisan</term>
<term name="month-05">Mayıs</term>
<term name="month-06">Haziran</term>
<term name="month-07">Temmuz</term>
<term name="month-08">Ağustos</term>
<term name="month-09">Eylül</term>
<term name="month-10">Ekim</term>
<term name="month-11">Kasım</term>
<term name="month-12">Aralık</term>
</terms>
</locale>

```

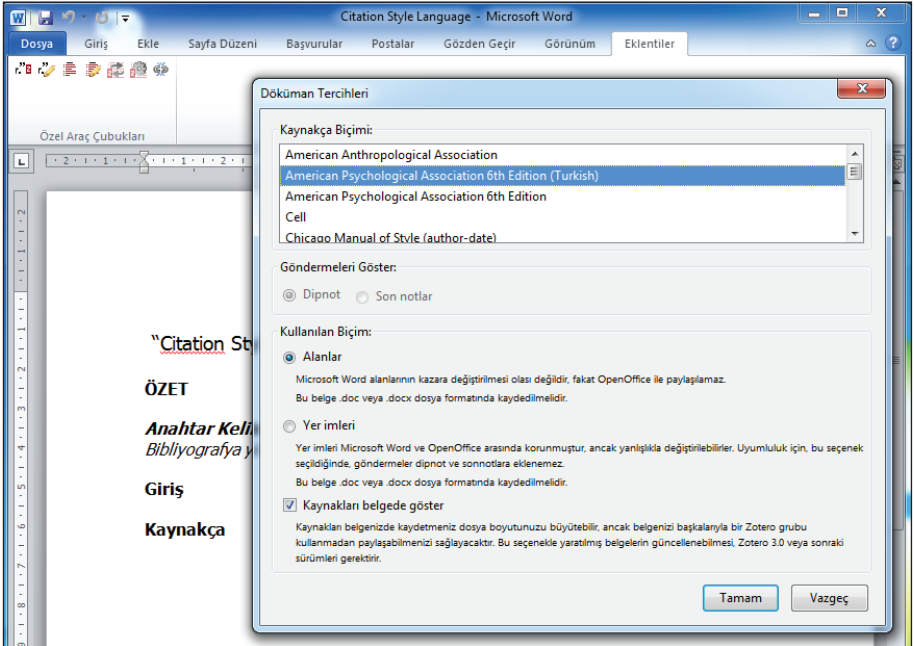
APA-TR'ye Adaptasyon

APA-TR dosyası APA biçim dosyasının değişiminden oluşmuştur. Kornblith (2012) tarafından yazılan "APA 6th Edition" .csl uzantılı dosya zotero sitil deposundan indirilerek üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Türkçe dil yapısına göre künye oluşturma gerekliliği şemayı gözden geçirmeyi zorunlu kılmıştır. İlk olarak APA'dan yerleştirilen etiketler <locale> </locale> alanında yerleştirilmeler yapılmıştır. Sonraki aşamada şemada yer alan <macro> </macro>, <citation> </citation>, <bibliography> </bibliography> etiketleri içinde ki kodlarda silme, ekleme ve düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu yöntemin izlenmesinin nedeni yerleştirme sonucunda Türkçe dilbilgisi kuralları ve bazı etiketlerin künye içerisindeki yerinin değiştirilmesinin zorunluluğu olmuştur.

Oluşan yeni APA-TR dosyasına ilişkin örnek künyelerin, zotero ve mendeley bibliyografya yönetim araçları üzerinde çalışabilirliği denenmiştir. Ayrıca Microsoft Word ve OpenOffice Writer kelime işlemci programlarında da çalışabilirlikleri denetlenmiştir. Çalışma sonucunda meydana getirilen apa-tr.csl şeması zotero biçim deposuna (<http://www.zotero.org/>) yüklenerek kişilerin kullanımına sunulmuştur (Şekil 1). Zotero sitil deposunda apa-tr.csl dosyası indirilerek Microsoft Word ve OpenOffice Writer kelime işlemci programlarda kullanılabilmesi mümkün olmuştur (Şekil 2).

Şekil 1. Zotero Biçim Deposunda Apa-tr.csl Dosyası

Şekil 2. Microsoft Word'de Apa-tr Kaynak Gösterme Biçimi

Türkçe Karakter Sorunu Çözme

Yerelleştirme yapılacak dillerin kendine özgü karakterleri vardır. Türkçe'de bu dillerden bir tanesidir. csl dosyasında yerleştirilen etiketlerde Türkçe karakter sorunu yaşanabilmektedir. Çalışmada Türkçe karakter sorununu çözmek için Notepad++ editöründe kodlama biçimi UTF 8 olarak ayarlanmıştır. Farklı editörlerde elbette ki değişik çözüm yolları olabilmektedir. Bir diğer yöntem de Türkçe karakterler yerine ASCII kodları yazmaktır.

Sonuç ve Öneriler

Bibliyografya yönetim programları yazarlara bilimsel metinlerin yazımında ve kaynak kullanımında büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Türkçe yazım kurallarının tanımı olduğu biçim dosyalarının olmaması bu programları işlevsiz kılmaktadır. Bu çalışmada, CSL dilinde kaynak gösterme biçimi oluşturulmuştur. Söz konusu kaynak gösterme biçimi APA-TR olarak adlandırılmıştır. Zotero ve Mendeley bibliyografya yönetim programlarında çalışabilirliği test edilen APA-TR kaynak gösterme biçimi sorunsuz olarak işlevini yerine getirmiştir.

Türkçe kaynak gösterme biçimlerinin CSL dilinde uygulanabilir bir modeli olan bu çalışma Türkçe araştırma metinlerin yazımında csl uygulamasını tercih eden bibliyografya yönetim programlarının kullanımını mümkün kılmaktadır. Bilimsel çalışmaların yayımında söz sahibi olan Üniversite, meslek kuruluşları, yayınevleri ve dergi editörleri kendi kaynak gösterme kurallarını CSL dilinde yazımını gerçekleştirerek araştırma metinlerin yazımında bibliyografya yönetim programlarının kullanım avantajlarını yazarlarına sunmalıdırlar.

Kaynaklar

- American Psychological Association. (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association*. (9. bs.). Washington, DC: American Psychological Association.
- American Psychological Association. (2012). Quick Answers—References. *APA style*. 24 Temmuz 2012 tarihinde <http://www.apastyle.org/learn/quick-guide-on-references.aspx> adresinden erişildi.
- APA Style. (2012). *The Purdue OWL*. 25 Temmuz 2012 tarihinde <http://owl.english.purdue.edu/owl/section/2/10/> adresinden erişildi.
- Childress, D. (2011). Citation Tools in Academic Libraries: Best Practices for Reference and Instruction. *Reference & User Services Quarterly*, 51(2), 143–152.
- Citation Style Editor Homepage. (2012). 28 Temmuz 2012 tarihinde <http://steveidout.com/csl/home/> adresinden erişildi.
- Citation Style Language/locales. (2012). *GitHub*. 24 Temmuz 2012 tarihinde <https://github.com/citation-style-language/locales> adresinden erişildi.

- CitationStyles.org.. (2012). 27 Temmuz 2012 tarihinde <http://citationstyles.org/> adresinden erişildi.
- Ekşi, H. (Ed.). (2009). *Amerikan Psikoloji Derneği yayım kılavuzu*. (C. Pamay ve Z. G. Üstün, Çev.). İstanbul: kaknüs.
- GitHub. (2012). 14 Temmuz 2012 tarihinde <https://github.com/citation-style-language/styles> adresinden erişildi.
- Hensley, M. K. (2011). Citation Management Software: Features and Futures. *Reference & User Services Quarterly*, 50(3), 204–208.
- Kornblith, S. (2012). American Psychological Association 6th Edition. *Zotero Style Repository*. 14 Temmuz 2012 tarihinde <http://www.zotero.org/styles/apa> adresinden erişildi.
- Kurbanoğlu, S. S. (2004). *Kaynak gösterme el kitabı*. Ankara: Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği.
- Mead, T. L. ve Berryman, D. R. (2010). Reference and PDF-Manager Software: Complexities, Support and Workflow. *Medical Reference Services Quarterly*, 29(4), 388–393.
- Comparison of reference management software*. (t.y.). 23 Nisan 2012 tarihinde Wikipedia, the free encyclopedia sitesinden erişildi: http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_reference_management_software
- Zelle, R. M. (2010). Citation Style Language 1.0. *CitationStyles.org*. 15 Haziran 2012 tarihinde <http://citationstyles.org/downloads/specification.html> adresinden erişildi.
- Zotero Style Repository. (2012). 14 Temmuz 2012 tarihinde <http://www.zotero.org/styles> adresinden erişildi.